



Nro. 10.

A' FELS. R. TSÁSZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELEMÉBÖL.

*Költ Bétsben Augustusnak 3-dik napján 1798-ik
esztendőben.*

Bécs.

A' Triesti kikötő-helybe egy *St. Giov. Baptista* nevű Rágusai kiseded hajó érkezett-bé a' múlt Jul. 15-dikénn, a' melyen a' Máltai Rendnek 12 következő tagjai voltanak, u. m. heten a' Bavariai, ötön pedig a' Német-ágból valók. A' többek között Nagy-keresztes Gróf *Törring*, Komendator Gróf *Praysing*, Ritter Gróf *Seeau*, &c.

Jul. 24-dikénn *Carra* nevű hajós Kapitány érkezett-meg ugyan ezen kikötő-helybe egy Ausztriai kereskedő hajóval. Ez, magát a' Máltai Nagymestert Báró *Hompesch Ferdinandot* hozta, 32 személyekkel együtt, a' kik rész szerént Ritterek, rész szerént pedig a' Nagymester' házi tselédjei voltak.

Ez az a' hajó, 'a' mely Junius' 17-dikénn indúlt Máltából útra *Artemisia* 40 ágyus Frantzia Fregát-tól *Meleda* szigetéig késértetve. Jul. 1-ső napján *Rágusa* mellett *Gravesánál* meg-szállottak az úta-zók, 5-dikbenn tovább indúltak: a' honnét két Au-striai hadi hajók által késértettek *Triestig*. Itt az *Orosz* Gen. Consulhoz Gavallér *Psaróhoz* szállott a' Nagymester, és tiszteletnek okáért való strázsa-tsoport is rendeltetett a' szállása' elibe, hanem nem fogadta-el.

* * *

Magyar Nemes, R. Sz. Birodalmi Ritter, *Eber-gæszing* nevü Uradalomnak Ura, Cs. K. Könyv-nyomtató és Kalmár, *Trattner Tamas János* Ur, a' múlt Jul. 31-dikénn, életének 81-dik elztendejé-ben, meg-hala.

Olosz Ország.

Turinban, a' már el-tsendesedett utóbbi tsatázások végződéséről olyan udvari hír-adás tétetett közönségessé, a' mely ízerént ez a' hadakozás a' Piemonti seregeknek szerentséssé, a' Liguriaiaknak pedig rend kívül szerentsétlenné kezdett vólt len-ni: — „*Oneglia* (ezek a' szavak is elő fordúlnak a' hír-adásban) a' Liguriai seregektől minden oi-dalról körül levén kerittetve, hirtelenül maga kezdett *offensive* a' tsatázáshoz. Két-száz *Onegliai* lakosok, *Porto-Mauritzió* és *Diano* nevükét váro-sokat el-folgalván, már 6000 Liguriai katonákat meg-szalasztottanak vólt! már 14 *redoutókat* vettek vólt meg reá-rohanás által, a' melyek közzül 4-benn még ágyuk is vóltanak; már 33 ágyukat, 2 bombi-hányókat, és 23 zászlókat nyertenek, és 300 embert fogtak vólt el. „ Ezen szempillan-tatban parantsolta Frantzia ország, igen alkalmas idő-pontban a' békefséget: midönn tehát azonban, ha ízintén a' Liguriai seregek a' Piemonti vidéke-

ket már oda hagyták volt is, a' Piemontiak már ekkor a' Liguriai földről el-távazni nem akartának volna, a' mely környülállás, annyival is inkább, hogy a' Kép-viselői választatásnak ideje bekövetkezett volt, nem kitsiny nyughatatlanságot kezdett okozni Genuábann. Szükségesek voltak tehát a' Frantzia Fő-vezér *Brüine*' és Gen. *Doselles* parantsolatai, arra, hogy a' Piemonti tiszteket a' Liguriai földről való ki-takarodásra fel-indítsák, u. m. a' kikhez ez iránt Turinból még addig semmi parantsolatok nem érkeztenek volt. Most azonban már a' Liguriából ki-felé takarodó Piemonti seregek' helyébe és nyomokba, nem Liguriai, hanem Frantzia seregek nyomultak mindenütt, a' Genuai Frantzia Követ *Belleville* pedig egy holtszu Irást adott-bé a' Liguriai Directoriumnak, elejébe terjesztvén, hogy melly sokkal tartozna a' Liguriai Respublika a' Frantzia Respublikának, és ennek mint Anyának, mely nagy jussa volna, hogy attól, állandó leányi hajlandóságot, engedelmeiséget és aláza-tolságot kívánjon, és remélhesse felölle, hogy ő (a' Liguriai Respublika), egész bizodalommal viseltetvén hozzá (a' Frantziá Respublikához) ennek meg-engedi, hogy véle mindenekben a' maga gondolatai szerént tselekedjék. — Jelenti *Belleville* végzetre, hogy mostanában még egy meg-lehetős számú atyafiságos Frantzia sereg fog a' Liguriai Respublikában maradni, és ő (*Belleville*) mint egy nyájas atyafi, a' tsendelségnek minden meg-háborítóit szorosán üldözni, kötelelségének fogja es-mérni.

A' Romai Respublika Consulatusa egy irást küldött a' Helvétziai Respublikához, az iránt szerentséltetvén, hogy az ujj Respublikák' Sytemájára már ő is reá lépett legyen.

A' pénznek nem léte, mint ezen többi ujj Respublikákban, ugy a' Romai Respublikában is,

nem kevésbé kedvetlen sensátziót okozván, hogy ennek eleje vétetődjön, már itt is el-kezdették volt az Assignata fábrikalást, és már készen is volt valami 300,000 *Scudi* betsü papiros-siklus: hanem észébe jutván némely mostani Tribünusoknak, Senatoroknak, és Consulóknak, hogy biz az az Assignata, nem hogy szaporitaná, hanem sokkal inkább még kevesíti a' pengő-pénzt, minden kéfzen lévő Assignáták, Assignata-szerek, egy szóval az egész Fabrika, öfzfe égettetett.

Frantzia ország.

Nem régen *Düpont* nevü Frantzia Hazafi küldetett volt az Amerikai egyesült Státusokhoz Frantzia Consulnak, hanem lehetetlen hogy igen jó szívvvel fogadták volna ötét is, minthogy már háza érkezett Párisba.

Gen. *Kosciusko* Párisban vagyon, és ott nagy becsülettel láttatik.

A' *Selcz*ből Párisba visszsa-érkezett volt Director *Francois-de-Neufchateau*, Belső-Ministerré tetett.

Az Öt-százak Tanátsa azt végezte, hogy Frantzia országban minden lakodalmazások a' *Decadi* napokonn mennyenek véghez.

Gen. *Bonapártérol*, egy szó mint száz, ma sem tudjuk, hova ment: nagyot hibáznánk tehát, ha még is meg irnók (v. meg-irnánk), hogy hol van, mit tsinál, mit akar, 's-több e'félék. Ha valamit tudnánk (v. tudnók), jó szívvvel irnánk.

Amerika.

Itt még nem bizonyos a' dolog, hogy ki fog-e ez a' Respublika nyilvánóságos háboruval kelni a'

Frantzia Respublika ellen, vagy nem? — A' *Congres*, vagy az úgy nevezett Képviselők' Háza, két részekre vagyon oszolva, mellyek közzül az egyik *Anglus* = a' másik pedig *Frantzia* = Résznek nevezetik, és a' melyek meg-szűnés nélkül való vetélkedésben lévén egymással, azonn törekednek, hogy miként nyomhassák-ei egyik-a'-másikat. — *Forster* nevü Képviselő a' következő projectomot botsátotta ezen Házban vitatás alá: — 1)ször; Hogy minekutánna a' Frantzia Respublika az Amériikai Respublikával való Kötéseit, ezen utolsónak nagy kárával sok történetekben meg-rontotta, minden Amériikai Hazafiának adatódjon értékre, hogy azoknak a' Kötéseknek az Amériikai Respublikára nézve, többbe semmi kötelező erejek nintsen. — 2)ször; Hogy az Egyesült Státusok' Præsensének telyes hatalom engedtsék, hogy olyan rendelkezéseket tegyen közönségsé, melyek szerént a' Frantzia Respublikának vagy az ő embereinek hajóji; el-fogattathatnak, mind addig, valameddig a' Frantzia ország-ló-szék azon parantsolatokat, a' melyeket az Amériikai hajóknak el-fogattatások és öfzfe-rontások iránt, minden Népek' Törvénye ellen ki-adott, visszsa nem vélzi. — 3)ször; Hogy a' Frantzia zászlókkal evező minden hajóknak el-fogattatásokért, azoknak, a' kik a'-félüket el-fognak ahoz-képpelt való jutalom ígértésék a' milyen az él-fogattatott hajónak nagysága, és a' mennyi a' hajónn lévő ágyuknak száma leszen.

Jun. 8-dikánn voxolás alá botsáttatott a' *Forster*' projectoma: hanem, mint-hogy mellette 41 ellene pedig 42 votumok vóltak, a' projectomnak meg-erősítettődése még most visszsa vette-tett.

Az után *Blount* nevü Képviselő állott-fel egy Angliára nézve hasonló projectommal: — Tudósítani kell (ugy mond) az Egyesült Státusokban lévő minden Hazafiakat, hogy az *Amériikai Respublika* = és *Angliai* = között való Kötések is, ezeknek az Anglia' részéről el-követtetett meg-rontatódáso-

kért, többé nem lesznek közelezők. — Ezen projectomról a' végeződött, hogy ezt is el kell mind addig halasztani, valameddig Frantzia ország iránt meghatározott végzést nem teszen a' Congres.

Anglia.

Irlandiából az utóbbszori tudósításoktól fogva semmi valami újabb fontos tudósítás nem érkezett Londonba. Hogy a nyughatatlanság az Irlándusok között még eddig is csak le nem tsendesítették azt lehet az újabb tudósításokból is olvasni: ha szintén a' rébellis táborok már nagy részint elszélesztődtek, és előbbeni excessusaiukból már valamit le-hagytanak is. Azok a' Grófságok azonban, a' hol eddig a' támogatás' theatromai vóltának, már is olyanok, mint a' pufzták — nints ki arafson — a' *Dublini* lakosokat Anglia kéntenitetik gabonával tartani.

A' *Dublini* theatrom-tartó, minthogy a' theá-trom mind ez ideig bé-zárattatva vólt, erősen elszegényedvén közelébről engedelmet nyert egyfzeri jádzásra: hanem ezzel is telyefséggel semmit nem boldogulhatott, mivel-hogy csak három *Nézök* jelentének-meg, ugy hogy még producálni sem lehetett.

Lord *Propost* arról tudósította Julius' 4-dikénn *Edimburgból* Scotziából az Angliai Admirálitást, hogy a' *Stettlandi* szigeteknél (a' *Caledoniai* tengerenn Scotzia és Norvégia között) hat ellenséges Fregátok jelentenek légyen meg, a' melyek vagy Hollándus vagy pedig Frantzia hajóknak látszatnak lenni. Minden kikötő-helyekhez parantsolament az Admirálitástól a' vigyázás iránt.

Az Angliai, nevezetesen a' Towerben lévő fegyveres-házból, sok fegyvert vásárolt az itt lévő Portugallus Követ, és hajóra rakatta. Agyu is sok rakatik-fel egy itt lévő Portugallus hajóra. Az eddig Portugáliában vólt Anglus gyalog kato-

naság már el fog ugyan onnét távazni: hanem Anglus lovaság küldettetik helyébe.

Lawford nevü Anglus Kapitány, a' ki egy időtől fogva a' Flandriai tengerenn evezett 4 hadi hajókkal, közelébről egy Swéd Fregátot fogott-el 18 transport hajókkal együtt, a' melyek fegyverrel voltak terhelve, és mint gyanittatik, *Toulon* felé szándékoztak.

Irlándiában az ujj Vice-Király Lord *Cornwallis* az Irlándusok' bizodalmanak meg-nyerésére fordította igyekezetét. Azt a' Systemát, hogy feligvaló fel-akasztás, korbátsolás, és egyéb torturák által vallatódjának az el-fogattattak, el-törölte. — Közelébről a' *Dublini* vár kapuban álló strázsák egy tele zsákokkal terhelt szekeret meg-állítottak. A' zsákokon, mint-ha lisztes zsákok lettenek volna, két jó öltözetü paraszt ruhás leányok ültek. Meg-nyittattatván a' zsákok, puskapórral és golyobisokkal találtattak-töltve lenni, mellyre nézve mindenestől fogva további gondviselés alá vétettettek.

Orosz Ország.

Egy Császári ujj Rendelés által, valamint a' Párisi *Moniteur* nevü Ujjságnak, ugy a' Frantziák' birtokában készülő minden más Irásoknak tilalma, meg-ujjittatván, egyfzersmind minden egyéb idegen országokról az Orosz birodalomba bé-menő Ujjságok és Journálok iránt a' következő pontok határozottak-meg: — „

1) ször. Minden kikötő-hegyekben egy, egy vagy két tagokból álló *Censura* állittódjon-fel, a' mely arra köteleztetik vigyázni, hogy a' hajókonn bé-hozódó Ujjságok és egyéb Irások, közönséges-sé ne tétessenek addig, mig a' Censoroktól meg nem olvastatnak és helybe nem hagyattatnak, melyhez képpest a' Vám-Igazgatók, mihelyest valamely hajó a' kikötő-helybe meg-érkezik, mind a' hajós Kapitánynak mind pedig az utazoknak ezen

kért, többé nem lesznek közelezők. — Ezen projectomról a' végeződött, hogy ezt is el kell mind addig halasztani, valameddig Frantzia ország iránt meghatározott végzést nem teszen a' Congres.

Anglia.

Irlandiából az utóbbiszi tudósításoktól fogva semmi valami újabb fontos tudósítás nem érkezett Londonba. Hogy a nyughatatlanság az Irlándusok között még eddig is csak le nem tsendesítették azt lehet az újabb tudósításokból is olvasni: ha szintén a' rébellis táborok már nagy részint elszélesztődtek, és előbbeni excessusjaikból már valamit le-hagytanak is. Azok a' Grófságok azonban, a' hol eddig a' támodás' theatromai vóltanak, már is olyanok, mint a' puszták — nints ki arafson — a' *Dublini* lakosokat Anglia kéntenitetik gabonával tartani.

A' *Dublini* theatrom-tartó, minthogy a' theá-trom mind ez ideig bé-zárattatva vólt, erősen elszegényedvén közelébről engedelmet nyert egyfzeri jádzásra: hanem ezzel is telyefséggel semmit nem boldogulhatott, mivel-hogy csak három *Nézök* jelentének-meg, ugy hogy még producálni sem lehetett.

Lord *Propost* arról tudósította Julius' 4-dikénn *Edimburgból* Scotziából az Angliai Admirálitást, hogy a' *Stettlandi* szigeteknél (a' *Caledoniai* tengerenn Scotzia és Norvégia között) hat ellenséges Fregátok jelentenek légyen meg, a' melyek vagy Hollándus vagy pedig Frantzia hajóknak látszatnak lenni. Minden kikötő-helyekhez parantsolament az Admirálitástól a' vigyázás iránt.

Az Angliai, nevezetesen a' Towerben lévő fegyveres-házból, sok fegyvert vásárólt az itt lévő Portugallus Követ, és hajóra rakatta. Agyu is sok rakatik-fel egy itt lévő Portugallus hajóra. Az eddig Portugáliában vólt Anglus gyalog kato-

naság már el fog ugyan onnét távazni: hanem Anglus lovalság küldettetik helyébe.

Lawford nevü Anglus Kapitány, a' ki egy időtől fogva a' Flandriai tengerenn evezett 4 hadi hajókkal, közelébről egy Swéd Fregátot fogott-el 18 tránsport hajókkal együtt, a' melyek fegyverrel vóltak terhelve, és mint gyanittatik, *Toulon* felé szándékoztak.

Irlándiában az ujj Vice-Király *Lord Cornwallis* az Irlándusok' bizodalmanak meg-nyerésére fordította igyekezetét. Azt a' Systemát, hogy feligvaló fel-akasztás, korbátsolás, és egyéb torturák által vallatódjának az el-fogattattak, el-törölte. — Közelébről a' *Dublini* vár kapuban álló strázsák egy tele zsákokkal terhelt szekeret meg-állítottak. A' zsákokonn, mint-ha lisztes zsákok lettenek vólna, két jó öltözetü paraszt ruhás leányok ültek. Meg-nyittattatván a' zsákok, puskapórral és golyobisokkal találtattak-töltve lenni, mellyre nézve mindenestől fogva további gondviselés alá vétettettek.

Orosz Ország.

Egy Császári ujj Rendelés által, valamint a' Párisi *Moniteur* nevü Ujjságnak, ugy a' Frantziák' birtokában készülő minden más Irásoknak tilalma, meg-ujjittatván, egyfzersmind minden egyéb idegen országokról az Orosz birodalomba bé-menő Ujjságok és Journálok iránt a' következő pontok határozattak-meg: — „

1) ször. Minden kikötő-hegyekben egy, egy vagy két tagokból álló *Censura* állittódjon-fel, a' mely arra köteleztetik vigyázni, hogy a' hajókon bé-hozódó Ujjságok és egyéb Irások, közönséges-sé ne tételsenek addig, mig a' Censoroktól meg nem olvaftatnak és helybe nem hagyattatnak, melyhez képpeft a' Vám-Igazgatók, mihelyest valamely hajó a' kikötő-helybe meg-érkezik, mind a' hajós Kapitánynak mind pedig az útaozoknak ezen

Császári Rendelést elejekbe adni tartoznak. — 2)szor A' Császári két Residentziában és a' határ-széleken találtató Posta hivataloknál való vigyázat iránt is hasonló Császári parantsolat adattatott a' Fő Posta Director és Cancellárius Hertzeg *Besborodko'* elibe — 3)szor. A' Senátus az egész Orosz birodalomban ki-hirdettetni tartozik, hogy, ha ha valaki, vagy valami útzótól, Kurirtól, vagy valamelyik posta-hivatalnál, egy Ujjságot, vagy valami egyéb irást kap kezéhez, és azt, a' nélkül, hogy az előbb a' Censornak a' meg-visgáltatás végett által adódna, mással valakivel közli, mint a' Törvényekhez engedetlen, el-kerülhetetlenül Itélő-szék' elibe vonattassék. — 4)szer. Hasonló büntetésnek teszik-ki magokat a' Posta-hivatalok' Directorai, és a' kikötő-helyekben lévő Censorok, mihelyest közönségesen valami olyan Irást a' mely a' Frantziák birtokában lévő tartományban készült, vagy pedig valamely más olyan Irást közönségesse lenni meg-engednek, a' melyben olyan dolog találatik, a' mely az *Isten Törvényeivel*, a' Fő Elöljárói Hatalommal, vagy pedig a' közönséges jó renddel ellenkezik.

Német Ország.

A' *Rastadti* Gongressusra rendeltetett Frantzia telyes hatalmu Ministerek, a' Német Birodalmi Deputatziónak utóbbi ki-nyilatkoztatására, a' múlt Julius' 19-dikénn feleltenek, ilyen módon: —

„A' Frantzia Respublikának a' Német Birodalommal való békeségi álkudózas' dolgában megbizott Ministerei, a' Deputatziónak 9-dik Juliusi Jelentését vették, a' mely nékiek a' Császári Felség' telyes hatalmu Ministerje =, Gróf *Metternich* által adattatott által. Nékiek hasznosnak látszik mindeneknek előtte azokra a' néhány ellenvetésekre meg-felelni; a' melyeket a' Birodalmi Deputatzió a' maga 18-dik Májusi Jelentésében tett vólt, és most ezen 9-dik Juliusi Jelentésében ujjanton fel-

hozott, u. m: — hogy azok az utolsó kívánságok, a' melyek a' Frantzia Respublika' nevében tétettek, az előbbeniekkel ellenkeznének; hogy a' Frantzia Követség' 3-dik Májusi Jelentésében felettébb való és váratlan kívánságok fordulnának elő, a' melyek nem tsak, hogy a' Német- és Frantzia-ország között már helybe-hagyatott határokat megrontanák, hanem a' Német Birodalomnak boldogságát és függetlenségét is veszedelemzetnék. —

„A' Birodalmi Deputatriónak szükséges-képpen emlékezni kell arra, hogy a' Frantzia Respublika' Követetei még mingyár az alkudozásoknak kezdetében azt a' tzelozásokat nyilatkoztatták-ki, hogy ezen alkudozásoknak a' köz hasznvégett egy egyenes folyamat határozatódjon; hogy ők ehez képpest, minden irás-béli és szóval való jelentéskében, magokat örökké meg-örizni igyekeztek attól, hogy a' dolgokat, igen sok tárgyaknak egyszeriben való elő-hozása által özfzene egyelittsék, 's-hogy ők örökké álhatatosan kívánták azt, hogy a' külömb-külob kérdések a' magok természeti rendjek szerént hozattásanak elő. Ezen rendben, ellene-mondhatatlanul annak kellett az első dolognak lenni, hogy a' Rénus bal partja felöll fekvő tartományok engedődjenek által; mindjár ez után a' kár-vallásoknak a' Seculárizatzió által lejendő meg-fordittatások következett; hanem ezek a' kérdésbe vétetet pontok, az által, hogy meg-határozattak, a' több az után következettek közzül egyet is ki nem szoritottak. Soha ki nem jött a' Frantzia telyes hatalmu Ministerektől semmi olyas, a' mi által ők valamiről le mondottanak volna. Maga a' Birodalmi Deputatzió olyan jól által látta előre azt, hogy még több kívánságok is fognának ő elibe terjesztödni, hogy nem egyszer, hanem több izben nyilvánágos ki-jelentést kért mind azokról a' kívánságokról, a' melyek a' Frantzia Respublika' részéről még elő-fordulhatnának. —

„Ezen máj Jelentésében elő fordulandó projectomai is tehát a' Frantzia Követségnek nem egyebek lesznek, hanem tsak az elő-hozott gondolatoknak további természeti folyamatjai, t. i. a' folytatandó dolgok' rendes folyamatjaiknak előre hirül-adatott lassan-lassan következő ki-bonyol-gattatásaik. Ezek magokban gondoltatva semmi a' felékből nem állanak, a' mik az előbbeni és már helybe-hagyatott projectomoknak ellenek monda-nának. Abból, hogy valamely Státusnak már meg-esmértetett határai vagynak, nem következik az, hogy ő ezen határoknak bátorságba való helyhez-tétések felől tovább is ne gondolkodhasson, a' nélkül, hogy ő azzal a' maga nevelésére tzelezni láttatasson; a' melynek felette azt is szükség meg-jegyezni, hogy Frantzia ország meg-támadtatott, és az ő fegyvere gyözedelmes lett; melyre néz-ve illendő, hogy egy felől a' maga előre vigya-zásra tzelező eszközeit szélesebben ki-terjeszse, más felől pedig hogy igaz jus szerént, azokért a' vég-hetetlen áldozatokért, a' melyeknek tételekre őtet a' maga oltalmazásának szükséges volta kényszeri-tette, erősebb elég-tételt kívánjon. —

„Frantzia ország azonban a' maga igazságos prézensióit is tudta mérsékelni. Azon békefézes fel-tételekben, a' melyeket ő a' Német Birodalom-nak ajánlj, egy részre-hajlás nélkül való ítéletü ember sem talál semmit, a' mi a' Kötések' termé-szetével együtt meg nem állhatna, a' mely t. i. örökké egy a' Kötést tsináló Feleknek állapotjából folyó egyenetlenségét teszen-fel ezeknek az ő hasz-naikra nézve.

„A' Frantzia országló-széknek éppen nem az az igyekezete, hogy a' Német Birodalomnak függet-lensége fenyegettetődjön, vagy veszedelmeztetőd-jön: sőt azt kívánja, hogy jobban meg-erősödjön, és fundamentomosódjon. A' Birodalmi Deputatzió, ha vizsgálza felé akar gondolkodni, észébe veheti, hogy a' Frantzia Respublika' birtokában lévő két pontok a' Rénus jobb partján (t. i. *Kehl*, és *Cas-*

sel) igen tavol vagynak attól, hogy a' Német Birodalomnak a' gyanura alkalmatosságot szolgálthatnának; sőt mint az egymáshoz való bizodalomnak kötelei, és mint a' két Nemzetek között ez után uralkodni fogó tsendeségnek zálogai, ugy nevezhetnek, &c. — „

Itt le-száll végezetre a' Frantzia Követség némely fel-tételekre, és azokat 7 pontokban terjeszti a' Birodalmi Deputátzió' elibe; a' mely 7 pontok, míg környülállásoson le-irhatnók (vagy le-irhatnánk) őket, summáson ezek: — „

„1) A' Rénusonn való hajókázásról szolló minden fel-tételei mellett meg-marad a' Frantzia Követség. — 2)szor. El-áll a' Frantzia Követség a' mellől a' kívánsága mellől, hogy a' Rénusnak minden szigeteit magáeivá tegye: és meg-elégszik azzal, hogy a' víznek mentében az a' linea légyen mindenütt a' határ, a' melyenn a' hajók eveznek le-felé (*Thalweg*. Így nevezik a' folyó vizekben azt a' lineát, a' hol a' víz leg nagyobb erővel foly. Jól kell ezt esmereni a' hajós mestereknek. Mikor valamely sziget mellett jobb felöll eveznek le-felé a' hajók, akkor jobb felöll van a' *Thalwég*: mikor bal felöll szoktak evezni, akkor bál felöll vagyon ez is. Hogy hát ez a' *Thalwég* változó, a' folyó-vizek' természetéből következik.) — „A' *Thalwég*nek balja felöll eső Rénusi szigetek Frantzia országéi, a' jobbjá felöll esők pedig Német országéi légyenek; ki-vévén Mainzonn alóll Sz. Péter szigetét, a' mely ha szintén a' jobbjá felöll esik is a' *Thalweg*nek, még is Frantzia országnak birtokában maradjon. — 3)szor. *Cassel* mint Máintznak el nem választatható része, maradjon hasonló-képpen a' Frantziák' birtokában: s-egyszersmind *Ehrenbreitstein*, mint *Coblentz*el együtt fenn nem állható vár, rontódjon-el. *Kehl* mellett nem sürgeti tovább a' Frantzia Respublika, azt, a' mit eleinten kívánt vólt, hogy a' *redoutok* (szeglet-töltések) is az ő birtokában hagyattassanak. — 4)szor. A' *Hünningeni* és a' két *Breuschakok* között való hidaknak fenn állhatását vitatja a' Frantzia

Követség — 5)szor. Az Immediatus Német Nemességre nézve nem láthatja a' Frantzia Követség semmi következését a' Birodalmi Deputatzió elő-hozásainak, mivel-hogy a' Frantzia Respublika' Törvényeivel és principiumaival ellenkezne a' dolog. — 6)szor Változás nélkül maradjon az a' fel-tétel, hogy az általengedendő tartományokon fekvő adótságok, a' Conpensátziókra mennyenek által. — 7)szor. Minden julsáról, a' mely Olosz országnak valamely vidékéhez lehetne, mondjon-le a' Birodalom. A' *Frikthal* (*Zürzack* és *Basel* között) engedődjön Frantzia országnak a' Birodalomnak minden ehez-lehető jussaival együtt.,,

A' mi ezt az utolsó punctumban elő fordulót dólgot: u. m. a' *Frikthal*nak általengedődését illeti, erről olyan ki-nyilatkoztatást terjesztett az Auszriai Követség Jul. 21-dikénn a' Birodalmi Deputatzió elibe, hogy erről maga, mint az Auszriai Birodalomnak egy ily nevezetes részét illető dologról, egyenesen maga fog, ha szükségesnek találja, a' Frantzia Követségnek ki-nyilatkoztatást tenni.

Elegyes Dolgok.

Pitt nem hólt - meg. — *Passawand - Oghli* egy Konstantzinápoly felől jövő nagy pamut-tránsportot el-fogván, a' *Widdini* vár-fokait azokkal rakatta meg veszfző-nyalábok helyett, hogy az ő patantyusai azok megett, az ellenség' ágyu-golyobítségaitól bátorságban maradhasanak. — *Kosciusko* Párisban közelébről egy vendégsegbe hivattatván, a' melyet a' Hadi-Minister *Málta* szigetének el-foglaltatásáért adott.

Magyar Ország.

N. Hont Vármegyéből Jul. 29-ik napján. Országunk Nádor Ispányai *Josef* Fels. Királyi herczeg *Selmeczre* szerentsélsen meg-érkezett, holott

Ord. V. Ispán *Palásthy*, Foglár, Gr. *Berényi Ferencz*, *Simonyi Ferencz* és *Cseptsányi Ferentz* Urak már várták, és meg is köszöntötték a' Kammerhofban.

Semmit el nem mulattak a' Kamara és a' Váras, valamit tsak ki gondolhattak a' Fels. Herczeg mulattására szükségesnek lenni. Meg látogatta Ő Kir. herczegsége 27-a a' bányákhoz szükséges machinaknak magazinumot, az ispotályt, az oskolákat, 's a' Váras házát; 28-a egy bányába is bement, *Antalba* menni is készült a' Mélt. Gróf *Kohary* kastélyának meg látására. Tegnap este *Komédiában* vólt, a' mellyben a' *Bergrath Schmeler* feleségestől, *B. Podmanyiczky Practicans*, *B. Hach Pract. B. Hack Fiscalis*, *Brauer* és egy *Csernyánszki* nevezetű leányka, vóltak a' jádzó izemélyek. — A' játék jól jött ki. — Ma ismét komédia leszen, és a' Váras bált fog adni.

A' komédiában egy különös történet esett. Egy Statuat illumináltak, mellyen Ő Herczegsége képe vólt, és még más kisebb két columnát, a' melyek közt egy sas a' szájába vitte aranyas betükkel fel írva egy ovalis táblátskán: *Vivat Josephus Palatinus*. Midőn ezt készítették, és illumináltak vólna, az egyik columnatska meg gyulladt, mellyet a' játék nézők a' firhangon által meg látván, meg ijedtek, és egymásra rohantak, hogy ki fufsanak. De azon közben a' columnát le dűtvén, a' tüze meg aludott, és egy actor kiugorván, ezen szavaival: *mar vege vagyon a' tűznek*, ujobban meg bátorította a' nézőket.

Ő Kir. Herczegsége mindenkor *B. Gerlitzy Cammergrafius* Urnál ebédelt.

Ezen alkalmatofságra a' következő verseket írta egy valaki:

Hungaricis salve Princeps Palatine fodinis,
 Gratia, quam nobis sæcula non tulerant.
 Ardua lustrasti cupidus penetralia terræ,
 Inde feret plures iam modo Cæsar opes

VentVrI eX fastIs reCoLent LaetIqVe nepotes
nam tVa stlrps serIs IVra DabIt popVLIs.

Erdély.

*A' Nyelv művelő Társaság' Gyűlései' jegyző Könyve'
foglalójának folytatása.*

XXXVII. Gyűlés M. Vásárhely Pünköszt Havának
9-dikén 1798-ban. *Folyó dolgok:*

A' Jegyző Könyvnek fel-olvasztatása után.

1). Olvasztatik. Az Orleáni - szüz forditójának
a' Magyar Nyelv világának terjesztésében érzékeny
levele, szolgálatját, pénz-beli segítséget ígér, és
a' Társaság gyűjteményei közzé küldött költemé-
nyes munkáit egy darabban, és kellemetes Magyar
Verseken K. I.

2). Szebeni tudos Professor Binder János Úr
levele örömmel ajánlja szolgálatját, és segítségét
a' Társaságnak.

3) Hasonló-képpen Nagy Vászonyi tudos Pré-
dikátor Edes Gérgely Úr is jelenti munka alatt lé-
vő Magyar Grammaticáját, és más kész munkáját,
a' Magyar Vers szerzés Mesterségéről, 's közlése-
ket ígéri.

Rendes munkák: 4). Bé-mutattatik az Erdélyi
három Nemzetek Pécsétjeknek egy 1695-béli hite-
les példájoknak Mettző Mester keze által lett igaz
le-rajzolása, melyel a' Társaság 33-dik Gyűlésé-
ben elé adott példája a' Székelyek petsétjinek meg-
erősítettik, és egyfzersmind azon három pecséték-
nek az az elé-adása mely az ungarisches Magazin-
ba II Darab 500-dik lapon, 's-utánna Schlözer
Urnál az elé hozott helyen vagyon, világosan
meg hamissittatik. 5) folytattatik a' II. Darabra
kész czikkelyeknek elé adása. a). olvasztatik a' Sz.
László Decretuma III Könyve 2 Részében említett
I. András Király, és Béla Hertzeg idejebéli Sar-
chás Birónak mely eddig szárca fő Birónak ma-

gyaráztatott, magyarázatja. b) Bé-mutattatnak a' Székelyek eredetéről 1533-ba régi Levelekből egybe szedett munkának fordítása, és Schlözer Ur munkájára *Geschichte der Deutschen in Siebenbürgen* tett Jegyzések, és mind a' kettő tovább való vizsgálásra hagyatik. c). Bé-mutattatnak a' Károly Fejérvári tsillag méző torony le-irása Seelman Károly Ur által; az Erdélyben talált ujj fél értzeknek az Uraniumnak és Telluriumnak le-irása Abbe Eder Ur által; és a' Bányászi bal vélekedések Abrudbányai Bányász Kováts Lörintz Pál Ur által. d). Olvaftatnak három Énekek mint a' Magyar Vers Szerzésnek remekjei. Az első N. B. Szilágyi Sámuel Uré, *Az Arany idő*. Második a' volt Jésus szerzetebéli Atya N. Biro Györgyé *Husvétii Tojás*. Harmadik a' n. Gróf Lázár János Uré: *Kedvetlen Tavasz*.

*

*

*

XXXVIII. Gyűlés M. Vásárhely. Pünköft Havának 17-dik napján 1798.

A' *Folyó Dolgoz*' rendiben a' Jegyző Könyv' fel-olvaftatása után:

1. Az Erdélyi Három Nemzetek' Pecsétei iránt ujjabb tudositások érkezvén esmét-be, ezek az előbbeniekkal egybe vettetnek, és világosan ki jö ugyan az. Hogy azok a' körül irások melyek az *Ungarisches Magazinum* II. Darabja 500-dik lapján, és *Schlözer Geschichte der Deutschen in Siebenbürgen* C. 644-dik lapon vagynak, nem igazak. Mert ugyan is

a) A' Vármegyék Pecsétyén egy Betü Magyar irás sintsen.

b) A' Székelyek Pecsétyin való Magyar körül irás nem ez: lo *Erdély Országa*, hanem ez: lo *Erdeli Országáé*, Há következésképpen hogy

c) A' Székelyek Pecséttye az elsőbb, — 's a' Szászoké az utolsóbb, némely betükben mindazonáltal a' bé - küldött Példákban különbség találtatván, ezeknek tisztába hozattathatások iránt végzések lésznek.

2. Olvaftatik Tekintétes Dioszégi Sigmond Ur levele Peléböl. Két szép Könyvet fordított Magyarra Németből; Salzmant az emberiség nyomoruságairól és Archenholz Angliai utazását, ezeket ajánlja; béküldések kéretik, meg vizsgálás végett.

3. Pesti Profefor Schedius Lajos Ur' tudositása, mellette azoknak nevei kiknek a' munkát megadta, és Könyvárus Veingand számadása: Hogy azoknak is megadassanak kiknek még meg nem adattak, illő Rendelések tétetnek.

Rendes munkák: 4. Olvaftatik egy meg keseredett Özvegynek szomorú éneke.

5. Olvaftatik Mohács vidékiről irt gyászos levél hat lábu versekben Takáts Josef Uré. Mindkettő a' Czikkelyek közzé felvétetni méltónak itéltetik. 6. Hazánk Tavaszza Verseken.

Aranka György
R. Titoknok.

Híradás.

A' vólt *Mosoni*, most pedig *Magyar Óvári Cs. K.* privilegiált szőr matériá és fajn posztó fábrika kívánnya külföldi barátjainak tudtokra adni, hogy ismét meg fogja a' Pelti országos vásárokat, 's közelébb a' jövő sz. János fő vétele napján esendőt látogatni, és arra igen fajn, és középlizerü fajn $\frac{8}{4}$, $\frac{7}{4}$, és $\frac{6}{4}$ — széles posztókat, kazemirt, és fél posztókat vinni. Az áruló bóltja a' vásár útzában a' *Basilits György*, 26. szám alatt lévő házában fog lenni.